

ת"פ 4954/02/20 - מדינת ישראל נגד נתן תורג'מן

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני כב' השופט אברהם רובין

ת"פ 4954-02-20 מדינת ישראל נ' תורג'מן

בעניין: מדינת ישראל המאשימה

נגד
נתן תורג'מן הנאשם

גזר דין

1. העבירה בה הורשע הנאשם

הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן בשנית במסגרת הסדר טיעון, בביצוע עבירה של שוד בנסיבות מחמירות - עבירה לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

על-פי האמור בכתב האישום, בשל מצוקה כלכלית אליה נקלעו הנאשם ובת זוגו שהייתה קטינה באותה עת, תכננו השניים לבצע בצוותא שוד. לשם כך רכש הנאשם מבעוד מועד שני אקדחי "איירסופט" הנחזים להיראות ככלי נשק אמתיים. כמו כן, השניים הצטיידו בצעיפי חם צוואר ובכפפות. בהמשך לכך, ביום 23.1.20 נסעו הנאשם וזוגתו באוטובוס לשכונת נווה יעקב, ולאחר שהם ירדו מהאוטובוס הם החליטו לשדוד סופרמרקט שבבעלותו של המתלונן. בשעה 23:30 לערך נכנסו הנאשם וזוגתו לסופרמרקט כשהם רעולי פנים בחם צוואר בכובעי המעילים שלבשו, וכשעל ידיהם כפפות. הנאשם פנה לקופאית שלף אקדח לעברה, אמר לה "זה שוד", והורה לה להעביר לידי את הכסף שבקופה. אותה שעה עמדה ליד הנאשם בת זוגו. בטרם הספיקה הקופאית להוציא את הכסף מהקופה, ובעוד האקדח שלוף בידיו, זרק הנאשם לעבר הקופאית שקית ניילון וביקש ממנה להכניס את הכסף לשקית. בת זוגו של הנאשם ניגשה לקופה ונטלה ממנה ומידי הקופאית שטרות כסף, בעוד הנאשם עומד מאחוריה כשהאקדח שלוף בידיו. לאחר מכן השניים יצאו מן הסופרמרקט כשברשותם שלל השוד בסך של כ-3,000 ₪ במזומן. בעת שהשניים יצאו מהכניסה האחורית של הסופרמרקט, ומשהבחין המתלונן שהנאשם וזוגתו אוחזים באקדחים, יצא המתלונן מהסופרמרקט כשהוא מחזיק בידיו אקדח מסוג "זיג זאואר" שהיה ברשותו ברישיון, ודרך אותו. בסמטה שמחוץ לסופרמרקט כיוון המתלונן את אקדחו אל הנאשם וקרא לו לעצור. הנאשם הסתובב לעבר המתלונן וכיוון לעברו את האקדח. המתלונן

ירה מספר יריות לכיוון הנאשם אשר פגעו בגופו של הנאשם, אשר נפל ארצה. כתוצאה מהירי נגרמו לנאשם פצעי ירי בבית החזה, בכתף שמאל, בירך שמאל, ובירך ימין. כן נגרם לנאשם שבר בעצם הירך מימין. הנאשם הובהל לטיפול בבית-חולים. במקביל עצרה זוגתו במקום והחזירה את שלל השוד למתלונן. כאמור לעיל בגין מעשים אלו הורשע הנאשם על יסוד הודאתו בעבירה של שוד.

2. תסקיר שירות המבחן

הנאשם נעצר לאחר האירוע. תחילה שהה הנאשם בבית-חולים בתנאי מעצר, לאחר מכן הוא הועבר ליחידת מר"ש של השב"ס, ולאחר מכן הוא הועבר לכלא רימונים כשהוא עדיין נזקק להליכון. בחודש מאי 2020 שוחרר הנאשם למעצר בית בבית אמו.

נסיבות חייו של הנאשם מורכבות וקשות. הנאשם גרוש ואב לשני ילדים בני 3.5 ו-4.5. לאחר גירושיו קיבל הנאשם משמורת מלאה על ילדיו, ומאז ילדיו גרים עם אמו שמסייעת בגידולם באופן יומי על מנת שהנאשם יוכל לפרנס את המשפחה. לאחר מעצרו אמו של הנאשם קיבלה אפוסטרופסות על הילדים. המצב הכלכלי של הנאשם ושל אמו בכי רע. האם מתפרנסת מקצבאות ביטוח לאומי ואילו הנאשם לא מקבל קצבאות מהביטוח הלאומי כיוון שפציעתו נגרמה תוך כדי ביצוע עבירה פלילית.

כמתואר בתסקיר שירות המבחן, גם לפני נישואיו מצבו המשפחתי של הנאשם היה מורכב (ראו עמ' 2 פסקה שלישית לתסקיר). הנאשם נשר מלימודיו בגיל 14 וסמוך לאחר מכן הוא עזב את בית אמו. מאז התפרנס הנאשם מעבודות מזדמנות בתחום השיפוצים וסידור סחורה בסופרמרקט.

לנאשם חמש הרשעות קודמות, שעל פרטיהן נעמוד בהמשך. יצוין כי כנגד הנאשם תלוי ועומד מאסר על תנאי בר הפעלה לתקופה של שישה חודשים.

במהלך הקשר עם שירות המבחן התרשם שירות המבחן כי הנאשם מתמודד מגיל צעיר עם קשיי הסתגלות והיעדר מערכות תמיכה. הנאשם נעדר כלים ומיומנויות להתמודדות עם מצבים מורכבים בחייו, ובעתות לחץ ומשבר הוא נוטה לתגובות בלתי מסתגלות, ובכלל זה התנהגות תוקפנית. שירות המבחן התרשם כי הנאשם איננו מצליח למקד את צרכיו הטיפולים, וכי הוא מתקשה להתייחס לקיומם של מרכיבים אלימים בהתנהגותו.

הנאשם ציין בפני שירות המבחן, כי הוא ביצע את העבירה בשל המצוקה הכלכלית קשה, בה הוא היה נתון בין היתר בשל חובות לשוק האפור. הנאשם טען בפני שירות המבחן, כי הוא לא איים על הקופאית ועל המתלונן עם האקדח המדומה שהיה בידיו, אם כי הוא אישר שהמתלונן הפציר בו לזרוק את האקדח והוא סירב לעשות זאת בתחילה. לנוכח העובדה שדברים אלו לא לגמרי מתיישבים עם האמור בכתב האישום המתוקן, בירר בית המשפט את העניין עם הנאשם ועם בא-כוחו. ב"כ הנאשם הבהיר על דעת הנאשם, כי הנאשם לא אמר דברים אלו לשירות המבחן, ולדברי הנאשם הדברים נרשמו בתסקיר בשל אי הבנה. ב"כ הנאשם הבהיר כי הנאשם איננו מבקש לחזור בו מהודאתו. הנאשם אישר את דברי בא-כוחו ולשאלות בית המשפט מסר כי: **"כל מה שכתוב בכתב האישום המתוקן הוא אמת. הדברים קרו כפי שכתוב בכתב האישום המתוקן. מה שכתוב זה מה שהיה"** (עמ' 18 שורות 1-3).

לדברי שירות המבחן הנאשם ביטא חרטה על מעשיו. עם זאת, שירות המבחן התרשם שמדובר בחרטה מילולית, וניכר שהנאשם התקשה לחוש אמפתיה כלפי נפגעי העבירה. הנאשם ביטא את רצונו לחיות חיים נורמטיביים ולדבריו העבירה הנוכחית מהווה מעידה. הנאשם ביטא נכונות מילולית להשתלב בטיפול, אך לצד זאת הוא התקשה לבטא את צרכיו בהקשר זה ושלל דפוסים אלימים בהתנהלותו.

הנאשם מסר לשירות המבחן, כי מאז היותו נער צעיר הוא הוא צורך סמים, אם כי באופן מזדמן בלבד. בדיקת שתן שנערכה לנאשם העלתה כי כיום הוא צורך סמים מסוג קנביס. לדברי הנאשם הוא צורך את הסמים באופן מזדמן בלבד כשהוא מצוי בכאבים נוכח פציעתו.

שירות המבחן מעריך כי הסיכוי להישנות התנהגות אלימה מצדו של הנאשם הוא בינוני, וכי החומרה הצפויה במידה והנאשם יהיה מעורב שוב בעבירות אלימות בינונית אף היא.

בסיכומו של התסקיר לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית - שיקומית בעניינו של הנאשם.

ראיות המאשימה וטענותיה לעונש

3.

המאשימה הגישה כראייה את גיליון ההרשעות הקודמות של הנאשם (תע/3). לנאשם חמש הרשעות קודמות בשלל עבירות רכוש, החזקת סמים לצריכה עצמית, החזקת סכין שלא כדין והפרת הוראה חוקית. הרשעתו האחרונה של הנאשם היא משנת 2019 בגין עבירות שבוצעו בשנת 2016. הרשעה נוספת של הנאשם היא משנת 2017 בגין עבירות שבוצעו בשנת 2014. יתר ההרשעות של הנאשם הן הרשעות בבית משפט לנוער. חרף הרשעותיו של הנאשם לא נגזר עליו עד כה עונש של מאסר לריצוי בפועל, אלא נגזרו עליו עונשים של מאסרים מותנים. בגין הרשעתו של הנאשם בת"פ (שלום פ"ת) 56560-08-17 תלוי ועומד נגד הנאשם עונש של שישה חודשי מאסר על תנאי שהוא בר-הפעלה בגין העבירה בה הורשע הנאשם בתיק שלפניי (ראו תע/4). ההרשעה של הנאשם באותו תיק היא בעבירה של קבלת נכסים שהושגו בפשע, כאשר הנכסים שבהם היה מדובר הם מוצרי מזון שונים, אם כי בהיקף לא זניח.

המאשימה הגישה הצהרות נפגעי עבירה מטעם המתלונן והקופאית שנכחו בסופרמרקט בזמן השוד. המתלונן טוען בהצהרה שמסר (תע/1), כי עקב האירוע נגרמו לו נזקים נפשיים וכלכליים. ראשית, המתלונן מדגיש את הטראומה הנפשית שנגרמה לו כתוצאה מהאירוע. לדבריו הטראומה היא תוצאה של האקדח שכיוון אליו הנאשם, תוצאה של החקירה הצולבת במשטרה בעניין הירי שלו לעבר הנאשם, תוצאה של מעצר הבית שבו הוא היה נתון לאחר שירה בנאשם, ותוצאה של טרונות העובדים והוריהם על עצם השוד בחנות. המתלונן טוען שלאחר האירוע הוא התקשה לתפקד כאבא וכבעל, וכי במשך תקופה ארוכה הוא היה מכונס בעצמו ולא יכול היה לעשות כלום. שנית, המתלונן טוען לנזקים כלכליים שנגרמו לו עקב האירוע. לדבריו, חלק מהעובדים בסופר התפטרו מעבודתם לאחר האירוע, ולקוחות חששו לחזור ולקנות בסופרמרקט כיוון שרמת הביטחון שלהם במקום ירדה פלאים. המתלונן טוען כי גם ספקים חוששים לחזור לסופרמרקט וכי כתוצאה מכך קיים מחסור עצום של סחורה בחנות. יצוין כבר עתה, כי להצהרת נפגע העבירה לא צורפו מסמכים כלשהם, לא כאלו המעידים על נזק נפשי לצמיתות שנגרם למתלונן, ולא כאלו התומכים בטענות לנזק כלכלי.

בנוסף הוגשה הצהרת נפגעת עבירה גם מטעם הקופאית שנכחה באירוע (תע/2). הקופאית טוענת שבעקבות האירוע היא הפסידה מספר ימי עבודה, וגם כאשר היא חזרה לעבודה היא עשתה זאת ברגשות מעורבים, כשהיא מלאה חששות ונזכרת מידי פעם בתמונות האירוע. לדברי הקופאית היא חוותה אי שקט פנימי מול הלקוחות ששאלו אותה שאלות והתעניינו לגבי האירוע. הקופאית טוענת שהיא חוששת להסתובב בשכונה בסמוך למקום האירוע, וכן לטענתה היה קשה לה לחזור ללימודים. לדבריה היא סבלה מתחושת לחץ, חוסר רוגע והתפרצויות בכי ממושכות. הקופאית טוענת כי היא ניסתה להדחיק את האירוע ולכן סירבה לטיפול שהוצע לה סמוך לאחר האירוע. הקופאית מציינת בהגינותה הרבה שאת עיקר הלחץ והחרדה היא חוותה סמוך לאחר האירוע, ולדבריה **"באיזשהו שלב הזמן עושה את שלו, תוך כדי תמיכה בעיקר מההורים והסביבה ברוך השם"**.

ב"כ הנאשם ויתר על זכותו לחקור את נפגעי העבירה על הצהרותיהם.

4. בטיעוניה לעונש עמדה ב"כ המאשימה על החומרה הרבה שבה יש לראות את מעשהו של הנאשם. ב"כ המאשימה הדגישה את התכנון שקדם לשוד, את ההצטיידות באקדחי האירוסופט ובאמצעים להסוואה, וכן היא הדגישה את העובדה שזוגתו של הנאשם שביצעה אתו את השוד הייתה קטינה באותה עת. ב"כ המאשימה טענה כי עובדי הסופרמרקט לא היו מודעים לכך שהאקדחים בהם החזיקו הנאשם וזוגתו לא היו אמתיים, ולכן הם נתקפו פחד ואימה בזמן האירוע ולאחריו. המאשימה טענה כי יש להעמיד את מתחם העונש ההולם על 3-6 שנות מאסר בתוספת מאסר על תנאי, קנס ופיצוי לנפגעי העבירה. לעניין גזירת העונש המתאים בתוך המתחם טענה ב"כ המאשימה, כי יש להביא בחשבון לזכות הנאשם את העובדה שהוא הודה במיוחס לו, ואת העובדה שהנאשם נפצע כתוצאה מתגובת המתלונן. לחובת הנאשם נטען כי יש לזקוף את עברו הפלילי ואת התסקיר שלא בא בהמלצה שיקומית. לאור כל האמור טענה המאשימה, כי אלמלא פציעתו של הנאשם באירוע ראוי היה למקם את עונשו בשליש העליון של מתחם העונש ההולם, ברם לנוכח הפציעה הסכימה המאשימה שעונשו של הנאשם ימוקם בשליש התחתון של המתחם זאת לצד הפעלת המאסר המותנה במצטבר. בסיכומם של דברים טענה ב"כ המאשימה כי יש לגזור על הנאשם עונש של 3.5 שנות מאסר בפועל, וכי בנוסף יש להפעיל במצטבר את המאסר המותנה, ולגזור על הנאשם גם מאסר על תנאי, קנס ופיצוי למתלונן.

5. ראיות הנאשם וטענותיו לעונש

הנאשם הגיש מסמכים רפואיים המלמדים על הפציעה שנגרמה לו באירוע. על-פי המסמכים הוא נפצע משישה כדורי אקדח שגרמו לו בין היתר לשבר מרוסק ופתוח בירך. כמו כן מלמדים המסמכים כי המוסד לביטוח לאומי העמיד את נכותו הזמנית של הנאשם על 100%.

כמו כן העידה אמו של הנאשם. האם תיארה את הקשיים הכלכליים הניכרים מהם סובלים היא, הנאשם וילדיו. האם ציינה שהיא הייתה שותפה לשיחות של הנאשם עם שירות המבחן, ולדבריה התסקיר לא מציג בצורה מדויקת את הדברים שמסר הנאשם לשירות המבחן. אמו של הנאשם טענה שהנאשם הביע פעם אחר פעם חרטה עצומה על מעשהו, וכי הוא מעוניין בשיקום. לדברי האם עד היום לא זכה הנאשם לטיפול שיקומי כלשהו. אמו של הנאשם תיארה גם את הקשיים שהיא חווה בטיפול בשני ילדיה

של הנאשם, אשר זקוקים לתמיכה רגשית רבה ולטיפולם בבעיות שונות מהם הם סובלים.

6. ב"כ הנאשם הדגיש בטיעונו את פציעתו הקשה של הנאשם באירוע. לדבריו, פציעה זו מהווה חלק מהנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, ולכן יש להתחשב בה לצורך קביעת מתחם העונש ההולם, ולא רק לצורך קביעת העונש המתאים בתוך המתחם. לדברי ב"כ הנאשם אך בנס הנאשם לא נהרג כתוצאה מהירי שבוצע לעברו. לטענת ב"כ הנאשם נסיבות ביצוע העבירה דומות יותר לעבירה של ניסיון שוד, שכן בסופו של דבר זמן קצר לאחר השוד הוחזר שלל השוד למתלונן. ב"כ הנאשם טען, כי למעשה הנאשם כבר קיבל את עונשו בכך שהוא נפצע. לטענת ב"כ הנאשם הענישה הנוהגת בעבירות שוד מגוונת, ולנוכח נסיבות העבירה שביצע הנאשם ראוי שמתחם העונש ההולם ינוע בין מספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות לבין 24 חודשי מאסר בפועל. ב"כ הנאשם עמד על נסיבותיו האישיות הקשות של הנאשם, על הפגיעה הצפויה בילדיו של הנאשם כתוצאה משליחתו למאסר, ועל הנזק שנגרם לנאשם עצמו כתוצאה מהעבירה. ב"כ הנאשם גם הדגיש שיש לזקוף לזכות הנאשם את הודאתו במיוחס לו. לעניין העבר הפלילי טען ב"כ הנאשם שמדובר בעבר לא מכביד, ולפיכך אין מקום להפעיל במצטבר את עונש המאסר המותנה, אלא יש להפעילו בחופף לפחות באופן חלקי.

בפתח ישיבת הטיעונים לעונש ביקש ב"כ הנאשם שבית המשפט יורה על עריכת תסקיר משלים אשר יסיר כל אי הבנה שנפלה במסגרת התסקיר שהוגש. כבר בראשית הדיון החלטתי כי אין מקום להיעתר לבקשה זו, שכן הנאשם יכול להסביר במו פיו או באמצעות בא כוחו מה אירע בשירות המבחן. ב"כ הנאשם חזר על בקשתו גם בסיום טיעונו לעונש, אך אינני רואה מקום להיעתר לבקשה זו. כפי שציינתי לעיל, אמו של הנאשם הסבירה בהרחבה את מהות אי ההבנה שלטענת הנאשם נפלה בתסקיר, וגם הנאשם אמר את דבריו בעניין זה, כך שהתמונה הכוללת בסוגיה זו נפרשה בפני בית המשפט. אציין כבר עתה, כי לא ראיתי סיבה שלא לקבל את תיאור שירות המבחן לגבי הדברים שמסר לו הנאשם. הדברים תוארו בהרחבה יחסית במסגרת התסקיר ומכאן שאין חשש שנפלה טעות סופר בהיסח הדעת באופן ניסוח הדברים בתסקיר.

7. דברי הנאשם

בסיום הטיעונים לעונש מסר הנאשם את דבריו. הנאשם תיאר את הקשיים שהוא חווה בזמן מעצרו. לדבריו הוא לא זכה לטיפול רפואי הולם וסבל מאוד, בין היתר כתוצאה מכך שהעבירו אותו לכלא רגיל, זאת למרות קשיי הניידות הניכרים מהם הוא סבל. הנאשם מסר שהוא מביע חרטה עמוקה על מעשהו. לדבריו הגוף שלו תמיד יזכיר לו עד כמה הוא צריך להתחרט על מעשהו. הנאשם גם תיאר את המצב הכלכלי הקשה בבית אמו המטפלת בילדיו. הנאשם ציין כי הוא לא קיבל טיפול שיקומי בעקבות האירוע וגם לא קצבאות כלשהן.

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם - הערכים המוגנים ומידת הפגיעה בהם

8.

עבירת השוד והעבירה של שוד בנסיבות מחמירות הן עבירות חמורות, שבצדן עונש של 14 ו- 20 שנות מאסר. חומרתה של עבירת השוד נובעת מהעובדה שהיא משלבת בתוכה פגיעה קשה "בקניינם של אחרים, בביטחונם, בשלומם ובבריאות נפשם" (ע"פ 322/13 מזרחי נ' מדינת ישראל (10.11.13)). כיוון שכך, נפסק כי: **"בית משפט זה עמד לא אחת על החומרה הרבה של עבירת השוד, ועל הצורך להילחם במבצעה ביד קשה תוך הטלת עונשים מרתיעים"** (ע"פ 1062/19 פלוני נ' מדינת ישראל (9.7.19)). וכן נפסק כי: **"בית משפט זה עמד לא אחת על הצורך להרתיע את אלה המבקשים להיבנות מפרי עמלם של אחרים, תוך שימוש בכוח הזרוע, ולהגן עליהם באמצעות השתת עונשי מאסר משמעותיים"** (ע"פ 1178/14 מדינת ישראל נ' מכלאשוילי (23.6.14)). מידת הפגיעה בערכים המוגנים במקרה דנא גבוהה, אם כי לא קיצונית בחומרתה, זאת לנוכח העובדה שלא נעשה שימוש באקדחים אמתיים, ולנוכח העובדה שהסכום שנשדד לא היה גבוה והוא חזר לידין של המתלונן סמוך לאחר ביצוע השוד.

מתחם העונש ההולם - הענישה הנוהגת

9.

המאשימה הציגה בטיעוניה גזרי דין שהעונשים בהם נעים בין 24 ל-52 חודשי מאסר.

בע"פ 1178/14 **מיכלאשוילי** שהוזכר לעיל, נדון עניינו של המשיב אשר נגזר עליו עונש של 40 חודשי מאסר לאחר שהוא הורשע בעבירות של שוד בנסיבות מחמירות, קשירת קשר לביצוע פשע, ועבירות של שינוי זהות רכב ונהיגה ללא ביטוח וללא רישיון. המאשימה ערערה על קולת העונש וערעורה התקבל. עונשו של המשיב הוחמר והועמד על 52 חודשי מאסר בפועל. מדובר בשוד חנות תכשיטים שבוצע באמצעות אקדח צעצוע, במהלכו פצעו המשיב ושותפו את בעל החנות. בית המשפט העליון עמד על כך כי מתחם העונש ההולם בעבירות של שוד בנסיבות מחמירות עומד על 3 עד 6 שנות מאסר (ע"פ 4012/13 **זיני נ' מדינת ישראל** פסקה 15 (12.2.2014)), וכי נסיבות המקרה מחייבות את החמרת עונשו של המשיב, זאת חרף נסיבות חייו הקשות, וחרף העובדה שהוא נטל אחריות חלקית על מעשיו והביע את רצונו לעבור הליך טיפולי בכלא. נזכיר, כי בעניינו הורשע הנאשם בעבירת שוד בנסיבות מחמירות ללא עבירות נלוות.

בע"פ 1062/19 **פלוני נ' מדינת ישראל** (9.7.19), נדון עניינו של קטין אשר נגזר עליו עונש של 24 חודשי מאסר, זאת לאחר שהוא הורשע בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות בגין שוד של חנות נוחות באמצעות אקדח דמה, תוך הכאת המוכר שבחנות. בית המשפט העליון דחה את ערעורו של המערער על עונש המאסר שנגזר עליו, תוך שעמד על כך ש: **"עבירת שוד מתאפיינת בקשת ענישה רחבה. העונשים המוטלים בגינה מותאמים לנסיבות ביצוע העבירה ולנסיבותיו האישיות של הנאשם, בגיר או קטין"** (שם, בפסקה 17 לפסק הדין).

בת"פ (מחוזי ת"א) 15251-11-19 **מדינת ישראל נ' אל ח'ורי** (15.2.21), נגזר על נאשם שהורשע בעבירה של שוד ובשתי עבירות של סחר בסם מסוכן ובעבירה של תיווך בסם, עונש של 41 חודשי מאסר. מדובר היה בשוד של חנות נוחות אשר בוצע באמצעות אקדח דמה. בשלב מסוים הבחין עובד

החנות בכך שמדובר באקדח דמה, הוא ניהל מאבק עם הנאשם והניס אותו, לא לפני שהצליח ליטול מכיסו של הנאשם 4,000 ₪. לאחר מכן שב הנאשם לחנות והחל זורע בה הרס תוך שדרש כי כספו יושב לו. בסופו של דבר נטל הנאשם את קופת החנות שבה היה סך של 1,250 ₪, ונמלט מהמקום. עבירות הסמים בהן הורשע הנאשם נסבו על מכירה ותיווך של סם מסוג קוקאין במשקלים של 5 עד 9.9 גרם. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם בגין עבירת השוד נע בין 30 ל- 60 חודשי מאסר, וכאמור בסופו של דבר גזר על הנאשם עונש של 41 חודשי מאסר מהם 14 חודשים בגין עבירות הסמים.

10. ב"כ הנאשם הציג גזרי דין בהם נגזרו עונשים קלים יותר על מי שהורשעו בביצוע עבירות של שוד.

בע"פ 5265/12 **עמור נ' מדינת ישראל** (6.11.17), נדון עניינו של מערער אשר שדד מאות שקלים משליח פיצה וכן 4,000 ₪ מסניף דואר, ונגזר עליו עונש של 20 חודשי מאסר, זאת לאחר שהוא הורשע על יסוד הודאתו בביצוע עבירה של שוד ובביצוע עבירה נוספת של שוד בנסיבות מחמירות. על גזר הדין הוגשו ערעור ורעור שכנגד. בית המשפט העליון דחה את שני הערעורים תוך שציין כי העונש שנגזר מאזן היטב בין שיקולי השיקום ונסיבותיו האישיות של המערער לבין שיקולי ההרתעה.

בע"פ 6107/17 **אגבאריה נ' מדינת ישראל** (6.11.17), נדון עניינו של מערער בעל עבר פלילי מכביד (פסקה 4 לפסק הדין), אשר הורשע על יסוד הודאתו בשתי עבירות של שוד בנסיבות מחמירות, זאת בגין שני מעשי שוד של טלפונים סלולאריים. בשני המקרים נגרמה פגיעה פיסית במתלוננים. על המערער נגזר עונש של 28 חודשי מאסר. ערעור שהגיש המערער נדחה.

בע"פ 114/15 **גנאים נ' מדינת ישראל** (30.1.18), נדון עניינו של מערער אשר הורשע בתום שמיעת ראיות בעבירות של קשירת קשר ושוד בנסיבות מחמירות, לאחר שהוא שדד חנות מכולת יחד עם אחר באמצעות כלי הנראה כאקדח. על המערער נגזר עונש של 42 חודשי מאסר. ערעורו של המערער על חומרת העונש נדחה תוך שבית המשפט מציין כי: **"אכן עונשו של המערער הוא על הרף העליון, מה עוד שאין לא עבר פלילי"**, אך מדובר בעונש הולם בשים לב לכך שהמערער סירב לגלות את שמו של שותפו, הוא השתמש בכלי הנחזה ככלי נשק, והתסקיר בעניינו לא היה חיובי.

בע"פ 8271/17 **מדינת ישראל נ' אבו גליין** (30.1.18), נדון ערעור של המדינה על קולת עונש של 23 חודשי מאסר אשר נגזר על המשיב בגין הרשעתו על יסוד הודאתו בביצוע עבירות של קשירת קשר ושוד בנסיבות מחמירות. את השוד ביצע המשיב יחד עם אחר שהיה מצויד באקדח שבו הוא ירה באוויר במהלך השוד. בית המשפט קיבל את הערעור, בין היתר לנוכח עברו הפלילי של המשיב, והעמיד את עונשו על 31 חודשי מאסר.

בע"פ 4841/13 **ספי נ' מדינת ישראל** (6.2.14), נדון עניינם של שני מערערים אשר שדדו מהמתלון מכשיר טלפון נייד תוך שהיכו אותו בחזהו ובפניו. המערערים הודו במיוחס להם ובעקבות זאת הם הורשעו בביצוע עבירה של שוד בנסיבות מחמירות ונגזר עליהם עונש של 18 ו-30 חודשי מאסר. ערעורם של המערערים על חומרת העונש נדחה, תוך שבית המשפט ציין כי:

"באשר לקביעת מתחם העונש ההולם - כנוודע, לובשת עבירת השוד פנים

עמוד 7

וצורות רבות וקביעת מתחמי הענישה ההולמים בגינה מגוונת; אך פטור בלא כלום אי אפשר (בבלי, חולין כז ע"ב), ואת המסגרת קבע כמובן המחוקק בקביעת "תג העונש" לעבירה זו - אין זה דין של עבירה שנעברה תוך פגיעה פיסית אלימה לעבירה שבוצעה על דרך הפחדה בלבד; אין זה דין של עבירה שנעברה לאחר תכנון והכנה מוקדמים לעבירה אקראית-ספונטנית; אין זה דין של עבירה שנעברה בחבורה לדינה של עבירת אדם יחיד; אין זה דין של עבירה שנעשתה תוך שימוש בנשק, חם או קר, לעבירה שנעשתה ללא שימוש בנשק; אין זה דין של עבירה חד פעמית למסכת שיטתית של עבירות. נוכח כל אלה, עיון באסופת הפסיקה, ממנה מבקשים המערערים להיבנות, מגלה כי "אין הנידון דומה לראיה" (בבלי, פסחים ט"ו ע"א). הגם שהשופט ס' ג'ובראן העמיד במקרה אחד את מתחם הענישה הראוי בגין עבירות שוד "ספונטניות" על תקופה של בין 6 חודשים לבין שנתיים מאסר בפועל (ע"פ 7655/12 פייסל נ' מדינת ישראל (2013)), בנידון דין עסקין בשוד מתוכנן ויזום בצוותא" (פסקה יא' לפסק הדין).

ובע"פ 5852/09 דענא נ' מדינת ישראל (24.9.09), נדון עניינו של מערער אשר נגזר עליו עונש של 12 חודשי מאסר לאחר שהוא הורשע על יסוד הודאתו בביצוע עבירות של פריצה לרכב ושוד בנסיבות מחמירות. ערעורו של המערער על חומרת העונש נדחה, זאת לנוכח עבירות נוספות שהוא ביצע לאחר הרשעתו ובטרם נגזר דינו, ולמרות התסקיר החיובי ונסיבותיו האישיות הקשות של המערער אשר סבל ממחלה שהחמירה לאחר מעצרו.

11. מתחם העונש ההולם - הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה

מדובר עבירה שנסיבות ביצועה מלמדות על חומרה ניכרת. העבירה בוצעה על ידי שניים, כאשר הנאשם צירף אליו את בת זוגו הקטינה לשם ביצוע השוד. העבירה תוכננה מראש תוך שהנאשם ושותפתו הצטיידו באמצעים שנועדו להסוות את זהותם ובאקדחי איירסופט. אמנם לא מדובר בכלי נשק של ממש ברם הם נחזים להיות כאלו, וכיוון שכך, לא מן הנמנע כי השימוש בהם תרם תרומה מסוימת להתדרדרות האירוע, ולכך שבסופו המתלונן ראה לנכון להשתמש בנשק שהיה ברשותו ברישיון.

חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה הוא חלק מרכזי. בהקשר זה נזכיר ששותפתו של הנאשם הייתה קטינה בעת ביצוע השוד, בעוד הנאשם היה אז בן 28.

הנזק שהיה צפוי להיגרם כתוצאה מביצוע העבירה איננו קיצוני בחומרתו, זאת לנוכח העובדה שלא נעשה שימוש באקדחים אמתיים. עם זאת, וכאמור לעיל, גם שימוש באקדחים הנחזים להיות אמתיים תורם לפוטנציאל הנזק הצפוי כתוצאה מביצוע העבירה. כך למשל, פוטנציאל הנזק הנפשי שעלול לנפגעי העבירה גדול יותר כאשר הם ניצבים בפני מה שנחזה להיות נשק חם המאיים על חייהם.

הלכה למעשה לא נגרם כל נזק פיסי לנפגעי העבירה כתוצאה מהשוד. עם זאת נגרמו להם נזקים נפשיים שאין להתעלם מהם, כמפורט בהצהרות נפגעי העבירה. הגם שאין ראייה לכך שנגרם לנפגעי העבירה נזק נפשי

לצמיתות, הרי שאין ספק כי נגרם להם נזק נפשי שהשפעותיו לא חלפו עד תום. המתלונן טען בהצהרתו לנזקים כלכליים שנגרמו לו ואני מוכן להניח כי נזקים מסוימים אכן נגרמו בפועל. עם זאת נציין, כי אין ראייה למלוא היקף הנזקים הנטען על ידי המתלונן, ולכן לא ניתן לקבל את מלוא טענותיו בהקשר זה.

הנאשם נפצע קשה במהלך ביצוע העבירה, זאת כתוצאה מהירי שביצע לעברו המתלונן. ב"כ הנאשם טוען כי לנוכח חומרת פציעתו של הנאשם יש להתחשב בפציעה במסגרת קביעת מתחם העונש ההולם, זאת כיוון שהפציעה היא חלק מהנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, כאמור בסעיפים 40ט (א) (3) או (4) לחוק העונשין, שעניינם **"הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה"** ו**"הנזק שנגרם מביצוע העבירה"**. אין בידי לקבל טענה זו, שכן הוראת סעיף 40 יא (3) לחוק העונשין קובעת כי: **"נזקים שנגרמו לנאשם כתוצאה מביצוע העבירה..."**, הם בבחינת נסיבה שאיננה קשורה בביצוע העבירה, ועל כן יש להביאה בחשבון לעניין קביעת העונש המתאים בתוך המתחם, ולא לעניין קביעת מתחם העונש ההולם. יצוין, כי בתזכיר חוק העונשין (תיקון מס') (הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה - תיקונים שונים), תשע"ו - 2015 (פורסם בנבו), אשר פורסם על ידי משרד המשפטים, משתמעת בפירוש עמדה לפיה פציעה של הנאשם בעת ביצוע העבירה איננה יכולה להיחשב כחלק מנסיבות ביצוע העבירה, ולכן תזכיר החוק מציע להתמודד עם מקרים מיוחדים כאלו באמצעות הענקת סמכות לבית המשפט לחרוג ממתחם העונש ההולם **"בנסיבות חריגות שאינן קשורות בביצוע העבירה"** (עיקר 1 בסעיף ג של התזכיר). תזכיר זה טרם התגבש לכלל תיקון חוק, אך העיקרון לפיו נתונה לבית המשפט הסמכות לחרוג ממתחם העונש ההולם במקרים מיוחדים שאינם קשורים בשיקולי שיקום הוכר בעניין ע"פ 5669/14 **לופוליאנסקי נ' מדינת ישראל** (29.12.15), תוך אזכור של תזכיר החוק האמור (פסקאות 218-219 לפסק דינו של כב' השופט פוגלמן). אקדים את המאוחר ואומר, כי בנסיבות העניין לנוכח חומרת העבירה בכלל ולנוכח נסיבות ביצועה בפרט, אינני סבור שפציעתו של הנאשם מצדיקה חריגה ממתחם העונש ההולם. ואולם, כמובן שיינתן לפציעה משקל של ממש בעת קביעת העונש המתאים בתוך המתחם. העבירה בוצעה מתוך מניע כספי הנעוץ במצוקתו הכלכלית של הנאשם. עם כל ההבנה למצבו הכלכלי הקשה של הנאשם, אין במניע זה כדי להוות שיקול לקולה בעניינו.

יתר הנסיבות המפורטות בסעיף 40 ט (א) אינן רלוונטיות לענייננו.

12. מתחם העונש ההולם

לנוכח כל האמור אני קובע כי מתחם עונש ההולם בעניינו של הנאשם נע בין 18 חודשי מאסר לריצוי בפועל בצירוף ענישה נלווית, לבין 48 חודשי מאסר בפועל בתוספת ענישה נלווית.

13. העונש המתאים

בקביעת העונש המתאים יש להביא בחשבון לזכות הנאשם את הודאתו במיוחס לו, אשר חסכה מזמנה של המאשימה ומזמנו של בית המשפט. הודאתו של הנאשם מהווה גם הכרה מצדו באחריותו לביצוע העבירה, ושיקול זה יובא בחשבון לזכות הנאשם. עם זאת, אין להתעלם מהערכת שירות המבחן לפיה חרטתו של הנאשם היא חרטה מילולית בלבד, וכי הוא מתקשה לגלות אמפתיה לנפגעי העבירה.

נסיבות חייו של הנאשם קשות, כמתואר בתסקיר וכפי שהובאו הדברים לעיל. הנאשם גם נתון בקשיים כלכליים

ניכרים. לנסיבות חייו של הנאשם יינתן משקל מסוים לקולה בעת קביעת העונש המתאים.

שיקולי השיקום בעניינו של הנאשם אינם משמעותיים, זאת לנוכח העובדה ששירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית בעניינו. עם זאת, יש לתת משקל לטענת ב"כ הנאשם לפיה עד היום לא זכה הנאשם לטיפול שיקומי, וכי גם בהליך הנוכחי בשל נסיבות אובייקטיביות לא ניתנה לנאשם הזדמנות של ממש לעלות על מסלול שיקומי, זאת למרות התקופה הלא קצרה שבה הוא היה משוחרר בתנאים.

לחובת הנאשם יש לזקוף את עברו הפלילי. כאמור לעיל, לנאשם חמש הרשעות קודמות, שלוש מהן בבית משפט לנוער, בשלל עבירות רכוש, החזקת סמים לצריכה עצמית, החזקת סכין שלא כדין והפרת הוראה חוקית. נגד הנאשם תלוי ועומד עונש של 6 חודשי מאסר על תנאי אותו ניתן להפעיל בגין הרשעתו הנוכחית. מדובר בעונש מאסר מותנה שנגזר על הנאשם בגין קבלת נכסים שהושגו בפשע - מצרכי מזון שונים בהיקף לא זניח.

לזכות הנאשם יש להביא בחשבון כנסיבה לקולה, את פציעתו הקשה באירוע. הנאשם נפצע כתוצאה ממספר יריות שירה לעברו המתלונן. פציעתו של הנאשם הייתה מסכנת חיים, וגם עתה הנאשם רחוק מלהחלים ממנה. פציעתו של הנאשם לא מהווה רק מעין "ענישה" אשר נוספת על העונש שיגזור עליו בית המשפט, אלא שיש להביאה בחשבון גם בשל הקושי המיוחד שהיא תציב בפני הנאשם במסגרת ריצוי עונשו בכלא.

כמו כן יש להביא בחשבון את התקופה של למעלה משנה בה היה הנאשם משוחרר בתנאים מגבילים.

לאחר ששקלתי את כל האמור אני סבור כי חרף עברו הפלילי של הנאשם יש למקם את עונשו בתחתית מתחם העונש ההולם.

14. לנוכח כל האמור אני גוזר על הנאשם את העונשים שלהלן:

א. 18 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו של הנאשם לפי רישומי שב"ס.

ב. אני מורה על הפעלת עונש של 6 חודשי מאסר על תנאי, אשר נגזר על הנאשם במסגרת ת"פ (שלום פ"ת) 56560-08-17. העונש יופעל חציו בחופף וחציו במצטבר לעונש שנגזר על הנאשם בתיק שלפניי, כך שבסך הכול ירצה הנאשם בגין גזר הדין הנוכחי 21 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו.

ג. מאסר על תנאי למשך 8 חודשים, אותו ירצה הנאשם בפועל אם בתוך שלוש שנים מיום שחרורו מהכלא הוא יעבור עבירה של שוד, ומאסר על תנאי למשך 4 חודשים אם בתוך התקופה הנ"ל יעבור הנאשם עבירת אלימות מסוג פשע.

ד. בשל מצבו הכלכלי לא אטיל על הנאשם קנס, אולם אני מחייב אותו לשלם לנפגע העבירה ר.מ. פיצוי בסך של 5,000 ₪ ולנפגעת העבירה מ.י. פיצוי בסך של 5,000 ₪. הפיצוי למתלוננים ישולם בעשרים תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 1.6.22 ובאחד בכל חודש בחודשים שלאחר מכן. אי

תשלום של אחד התשלומים במועד יעמיד לפירעון מידי את מלוא החוב שטרם נפרע.

הנאשם יתייצב לריצוי עונשו בימ"ר ניצן ביום 5.10.21 עד לשעה 10:00, כשברשותו תעודת זהות ועותק מגזר הדין. על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס, טלפונים 074-7831077, 074-7831078, וכן להתעדכן באתר האינטרנט של שב"ס ברשימת הציווד הראשוני שניתן להביא בעת ההתייצבות.

הודע לנאשם על זכותו לערער לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"ד אב תשפ"א, 02 אוגוסט 2021, בנוכחות הצדדים.